
Reclamerecht

20

RECLAME CODE COMMISSIE

15 oktober 2010

(Mr. J.P. Fokker, voorzitter en mr. C.S. Avendanö Canto, A. Bossema, A. Dorenbos en F.M.F.M. Waaijer, leden)

Dossiernr: 2010/00652

(m.nt. EHH)

(Ilja Gort)

Etiket van wijnfles met tekst die refereert aan gezond zijn van wijn naast sporten, gezond eten en water drinken is in strijd met art. 6 Reclamecode voor Alcohol (verbod in reclame te verwijzen naar voor gezondheid gunstige effecten van alcohol). Het is tevens een gezondheidsclaim, te weten het leggen van een verband tussen een levensmiddel (wijn) en gezondheid. Dus in strijd met Art. 4.3 van de Claimsverordening: een algeheel verbod om alcoholische dranken met een alcoholgehalte van meer dan 1,2 volumepercent te voorzien van gezondheidsclaims. Zodoende strijd met art. 2 NRC (strijd met de wet).

Art. 6 lid 2 van de Reclamecode voor Alcoholhoudende Dranken (RVA) en art. 8.2 onder a en b en art. 7 van de Nederlandse Reclame Code (NRC); art. 1 Nederlandse reclame code (NRC); art. 2 Nederlandse Reclame Code (NRC); art. 4.3 van de Verordening (EG) Nr. 1924/2006

van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen (Claimsverordening).

Partijen:

STAP, Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid,
gevestigd te Utrecht,

tegen

Ilja Gort,

wonende te Amersfoort, verweerder

adv.: mrs. Van den Hout en Pinedo

De bestreden uiting

Het betreft het etiket op de achterzijde van de door verweerder geproduceerde wijn: 'La Tulipe de la Garde, Rosé'. Op het etiket op de achterzijde staat onder meer: *'La Tulipe Rosé wordt door kenners beoordeeld als de lekkerste rosé ter wereld. Gort gebruikt alleen de eerste 'jus', het jongste, meest frisse en zuivere sap uit rijpe merlotdruiven.'*

'Rustig an. Is wijndrinken gezond? De meeste publicaties bevestigen dit. Niet teveel natuurlijk; 2 à 3 glazen per dag wordt aangeraden. Maar probeer ook wat meer te bewegen. Hou je niet van sport? Maak je geen zorgen: gewoon niet doen. Drink lekker veel water en eet niet te vet. Denk positief, lach veel en geniet van het leven. Dan leef je waarschijnlijk het langste maar zeker het prettigste (...)'

De klacht

Klager acht de mededeling: 'Rustig an. Is wijndrinken gezond? De meeste publicaties bevestigen dit. Niet teveel natuurlijk; 2 à 3 glazen per dag wordt aangeraden.', nu een gezondheidsclaim wordt gemaakt ten behoeve van wijn, in strijd met:

1. Artikel 6 lid 2 van de Reclamecode voor Alcoholhoudende Dranken (RVA) en
 2. Artikel 4.3 van de Verordening (EG) Nr. 1924/2006 van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen (hierna: de Claimsverordening);
- Voorts stelt klager dat gezondheidsorganisaties zoals de Gezondheidsraad en de WHO (Wereld Gezondheidsorganisatie) andere bovengrenzen voor aanvaardbaar gebruik hanteren dan verweerder.
3. Aldus acht klager de reclame misleidend en oneerlijk en daarom in strijd met artikel 8.2 onder a en b en artikel 7 van de Nederlandse Reclame Code (NRC).

Het verweer

In de eerste plaats stelt verweerder zich op het standpunt dat geen sprake is van een reclame-uiting, maar van een persoonlijke mededeling van de wijnboer. Voor het overige worden door verweerder de bezwaren van klager gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor deze beslissing wordt in het oordeel nader op het verweer ingegaan.

De repliek

Klager blijft bij zijn standpunt en licht dit nader toe.

De mondelinge behandeling

Mrs. Van den Hout en Pinedo lichten het verweer aan de hand van een pleitnotitie nader toe.

Het oordeel van de Commissie

Vooropgesteld is de Commissie van oordeel dat het etiket op de achterzijde van de wijnfles een reclame-uiting is in de zin van artikel 1 NRC. In de tekst op het etiket wordt een positief beeld geschetst omtrent de wijnen van Ilja Gort en over (de consumptie van) wijn in het algemeen, namelijk dat (de meeste publicaties bevestigen dat) dit gezond is. Dat, naar verweerder stelt, sprake zou zijn van de persoonlijke visie van Ilja Gort, doet niet af aan het feit dat sprake is van een reclame-uiting voor de wijn van verweerder en voor (het drinken van) wijn in het algemeen.

Met betrekking tot de afzonderlijke bezwaren van klager, oordeelt de Commissie als volgt.

1. Strijd met artikel 6 lid 2 RVA

Op grond van artikel 6 lid 2 RVA mag reclame voor alcoholhoudende drank niet verwijzen naar mogelijke voor de gezondheid gunstige effecten van het nuttigen van alcoholhoudende drank. De Commissie acht de tekst, waarin staat dat 'de meeste publicaties bevestigen' dat 'wijn drinken gezond' is, onmiskenbaar een verwijzing naar mogelijke voor de gezondheid gunstige effecten van het consumeren van wijn, derhalve van alcoholhoudende drank. Aldus is deze mededeling in strijd met het genoemde artikel.

2. Strijd met artikel 4 lid 3 Claimsverordening

Voorts is naar het oordeel van de Commissie de mededeling dat 'wijn drinken' (volgens de meeste publicaties) 'gezond' is, een claim waarin wordt gesteld dat er een verband bestaat tussen een levensmiddel (wijn) en de gezondheid. Aldus is sprake van een gezondheidsclaim zoals gedefinieerd in artikel 2 lid 2 onder 5 van de Claimsverordening. Op grond van artikel 4 lid 3 van de Claimsverordening is het verboden om dranken met een alcoholgehalte van meer dan 1,2 volumeprocent te voorzien van gezondheidsclaims. Op grond van het voorgaande is sprake van strijd met artikel 4 lid 3 van de Claimsverordening. Aldus is de reclame-uiting strijdig met de wet en derhalve in strijd met artikel 2 NRC.

3. Misleiding

Nu reeds is beslist dat de bewuste claim verboden is op grond van de voornoemde bepalingen in de RVA en de NRC, komt de Commissie aan de beoordeling of de claim misleidend is, niet toe.

De beslissing

Op grond van het voorgaande acht de Commissie de reclame-uiting in strijd met artikel 6 lid 2 van de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken en met artikel 2

van de Nederlandse Reclame Code. Zij beveelt verweerder aan om niet meer op een dergelijke wijze reclame te maken.

(Geen hoger beroep ingesteld, *bew.*)

Noot

1. Dat het etiket 'reclame' is in de zin van art. 1 NRC verbaast niet. Ook niet dat de ontboezeming op het etiket in strijd is met het verbod uit de Reclamecode voor Alcohol (RvA) dat verbiedt in reclame te verwijzen naar voor de gezondheid gunstige effecten van het nuttigen van alcohol. De vraag 'is wijn gezond, de meeste publicaties bevestigen dit' is ontegenzeggelijk een verwijzing naar gezondheid. Dat vervolgens allerlei verstandige tips worden gegeven over bewegen, gezond voedsel en veel water drinken verhelpt dat niet. Welke kern van waarheid ook mag zitten in het gunstige effect van het af en toe nuttigen van een glas wijn, de branche heeft nu eenmaal in het kader van zelfregulering afgesproken dat alcohol en gezondheid in reclame niet samengaan. Dit soort gezond leven/bewegen/drinken visies mag verkondigd worden in het kader van (wetenschappelijke) informatie en vrijheid van meningsuiting, niet in reclame.

2. Dit is bij mijn weten de eerste keer dat in Nederland de Claimsverordening (CVO) wordt toegepast bij alcoholreclame. De voorliggende vraag is of de tekst op het etiket moet worden opgevat als een 'claim' in de zin van de CVO. Die formulering in art. 2 lid 2 onder 1 is dermate ruim dat het antwoord direct ja is. Het is tevens een gezondheidsclaim ex art. 2 lid 2 onder 5 want legt een relatie tussen een voedingsmiddel (wijn) en gezondheid. En daarmee is het pleit beslecht: nooit mag op alcoholreclame van meer dan 1,2 volumeprocent een gezondheidsclaim voorkomen (art. 4 lid 3 sub a). Dus ook niet ingebed in andere verstandige leef- en voedingsadviezen. Deze regel geldt ten gevolge van de Verordening voor heel Europa.

3. Strijd met de CVO levert strijd op met art. 2 NRC (strijd met de wet). De RCC beoordeelt om die reden niet meer of ook sprake is van misleiding. De inhoudelijke discussie of het juist is wat de wetenschappelijk rapporten zeggen is zodoende niet meer aan de orde. Pragmatisch gezien een handige oplossing.

4. Uit de oude doos: de RCC heeft in het verleden over diverse uitingen geoordeeld dat ze volgens de RvA verboden 'gezondheidsclaims' zijn. Zoals voor Bordeaux wijn: 'genieten is gezond' (02.0140), 'Jilzz, a compliment a day keeps the doctor away' (08.0537) en de wodka Boeimij, verwijzend naar toegevoegde kruiden als gingseng, 'ter versterking van het immuunsysteem, bloedzuiverend en het stimuleert de intelligentie' (2009/00182).

EHH